

voortgang met financieringsinstrumenten vanuit ESI-fondsen

Het Europees Landbouwfonds voor Plattelandsontwikkeling

Financieringsinstrumenten

Financieringsinstrumenten medegefinancierd door Europees Landbouwfonds voor Plattelandsontwikkeling zijn een duurzame en efficiënte manier om te investeren in de groei en ontwikkeling van mensen en bedrijven in de land- en bosbouwsector en plattelandseconomie. Ze ondersteunen een breed scala van ontwikkelingsdoelstellingen die ten goede komen aan een brede groep begunstigden. De financiering kan vervolgens worden hergebruikt voor verdere investeringen.

Het Europees Landbouwfonds voor Plattelandsontwikkeling (ELFPO) is een fonds onder de tweede pijler van gemeenschappelijk landbouwbeleid van de Europese Unie en één van de Europese Structuur- en investeringsfondsen. Het fonds richt zich op de versterking de Europese landbouw- en bosbouwsector en de bredere plattelandseconomie.

Het totale budget voor het ELFPO voor de periode 2014-2020 zal meer dan €96 miljard bedragen. Deze steun wordt verleend aan landbouw, bosbouw en milieu / beheer van natuurlijke bronnen maar ook duurzame ontwikkeling van de plattelandseconomie.

ELFPO steun kan worden verstrekt in de vorm van subsidies maar ook worden steeds vaker financieringsinstrumenten gebruikt.

De vraag voor financieringsinstrumenten medegefinancierd door het ELFPO is toegenomen sinds de 2007-2013 periode, en vooral als gevolg van bezuinigen op plattelandsbudgeten door de economische en financiële crisis.

Financieringsinstrumenten

- moeten worden terugbetaald;
- zijn revolverend, d.w.z. investeringen die zijn terugbetaald worden weer opnieuw geïnvesteerd in hetzelfde gebied;
- zijn geschikt voor financieel rendabele projecten, d.w.z. projecten waarvan verwacht wordt dat zij genoeg inkomen of besparingen genereren om de ontvangen ondersteunende financiering weer terug te betalen;
- zijn ontworpen om medefinanciering van andere bronnen aan te trekken, inclusief particuliere investeringen, om de hoeveelheid middelen die beschikbaar zijn in bepaalde sectoren/gebieden waar toegang tot financiën moeilijk is te verhogen;
- kunnen de vorm van leningen, garanties of aandelenkapitaal aannemen;
- kunnen ook de ontwikkeling van de aanbodzijde ondersteunen, door bij te dragen aan de ontwikkeling van de markt;
- kunnen in combinatie met subsidies gebruikt worden; en
- kunnen beheerd worden door nationale of regionale banken, internationaal organisaties zoals de Europese Investeringsbank of het Europees Investeringsfonds, financiële intermediairs, en (in het geval van leningen en garanties) managementautoriteiten.

De voordelen van financieringsinstrumenten worden steeds meer erkend en daarom wordt in 2014-2020 de mogelijkheid geboden om financieringsinstrumenten te gebruiken voor **alle thematische doelstellingen**. Financieringsinstrumenten worden naar verwachting ook nog verder versterkt door verbeterde en meer flexibele implementatie mogelijkheden.

Financieringsinstrumenten kunnen worden medegefinancierd door ELFPO om de **investeringsprioriteiten van de ELFPO Programma's voor Plattelandsontwikkeling van de lidstaten te ondersteunen**. Ze kunnen bijdragen aan de uitvoering van veel ELFPO maatregelen, op voorwaarde dat er **een markt-falen geïdentificeerd is**, d.w.z. gevallen waar banken niet bereid zijn om te lenen en/of waar de particuliere sector niet bereid is om te investeren, bijvoorbeeld in het geval van kleine of nieuwe agrarische bedrijven die geen krediet geschiedenis hebben of onderpand.

Financieringsinstrumenten kunnen dus een bijdrage leveren aan de meeste EU prioriteiten op het gebied van plattelandsontwikkeling:

- bevorderen van kennisoverdracht en innovatie in de landbouw, bosbouw en plattelandsgebieden;
- versterken van de concurrentiepositie van alle soorten landbouw en verbeteren van rendabiliteit van het boerenbedrijf;
- bevorderen van de organisatie van de voedselketen;
- bevorderen van efficiënt gebruik van hulpbronnen en steun voor de overgang naar een koolstofarme en klimaatbestendige economie in de landbouw-, voedings- en bosbouwsector; en
- bevorderen van sociale integratie, armoedebestrijding en economische ontwikkeling in plattelandsgebieden, met name met betrekking tot de oprichting en ontwikkeling van kleine bedrijven evenals het creëren van werkgelegenheid.

Financieringsinstrumenten in het kader van het ELFPO zijn **beschikbaar voor alle potentiële begunstigen met een financieel haalbaar investeringsproject in de landbouw, bosbouw en plattelandsgebieden.**

Een breed scala door het ELFPO ondersteunde financieringsinstrumenten kunnen mogelijk worden uitgevoerd:

- **Leningen** kunnen beschikbaar worden gesteld als er geen commercieel aanbod is (bijvoorbeeld van banken), of kunnen worden aangeboden tegen betere voorwaarden ten opzichte van commerciële opties (bijvoorbeeld een lagere rente, langere looptijden, of met minder onderpandisen). Zo zouden leningen beschikbaar kunnen worden gemaakt om kleine agrariërs en hun families te helpen met het verbreden van hun inkomstenbronnen door het ontwikkelen van plattelandstourisme, voedsel-gerelateerde voorzieningen zoals restaurants die lokale producten verkopen, investeringen voor ondersteuning van jonge agrariërs, of investeringen in landbouwmachines die gericht zijn op het verhogen van de rendabiliteit en duurzaamheid van boerenbedrijven.

- **Microkredieten** zijn kleine leningen voor mensen en kleine bedrijven die vaak geen toegang hebben tot financiële diensten. Doorgaans worden microkredieten verstrekt met een korte leningsperiode en wordt er geen of een lagere onderpand gevraagd, bijvoorbeeld leningen voor de aanschaf van landbouwmachines om de toegevoegde waarde en kwaliteit van de oogst te verbeteren of gemeenschap geleide lokale ontwikkelingsprojecten te verbeteren.
- **Garanties** geven de kredietgever zekerheid dat de investering zal worden terugbetaald indien een kredietgever in gebreke blijft zijn verplichtingen na te komen. Garanties kunnen bijvoorbeeld ondernemingen ondersteunen die willen investeren in de bio-economie of efficiënter gebruik willen maken van hulpbronnen, of agrariërs die wel de juiste vaardigheden en financiering hebben om een lening van een bank te krijgen, maar niet de nodige garanties kunnen bieden.
- **Aandelenkapitaal** betreft investeringskapitaal in een onderneming in ruil voor een deel van het eigendom in de onderneming; investeerders in aandelenkapitaal kunnen een controlerende functie over het management binnen de onderneming uitvoeren en kunnen in de winst delen. Aandelenkapitaal is vooral relevant voor ondernemingen die als risicovol worden beschouwd of een hoog groeipotentieel hebben, bijvoorbeeld MKB die actief zijn in de agri-foodsector en investeren in nieuwe verwerkingstechnologieën.

Financieringsinstrumenten kunnen ook worden aangeboden in combinatie met subsidies en andere vormen van ondersteuning. Dit is vaak noodzakelijk als een voorwaarde om de investeringsbereidheid te beteren voor het aantrekken van beleggingsfondsen. Advies en andere vormen van ondersteuning kunnen worden gesubsidieerd door het ELFPO.

Financieringsinstrumenten die worden medegefinancierd door ELFPO kunnen op de lange termijn bijdragen aan diversificatie van investeringsmogelijkheden door activiteiten te ondersteunen in gevallen waar investeringen niet optimaal zijn en door het stimuleren en ondersteunen van commercieel haalbare projecten en het openen van nieuwe marktkansen. Zij bieden ook nieuwe mogelijkheden voor investeerders en financiële intermediairs, omdat projecten door de participatie van de publieke sector in financieringsinstrumenten en de gerelateerde risicodeling aantrekkelijker worden. Toegang tot financiering is vaak moeilijk en duur voor bedrijven in de landbouw en bosbouwsector. In veel lidstaten wordt de sector voor het verstrekken van leningen door veel banken en financiële instellingen als risicovol beschouwd. Toch kunnen door de risicodeling en steun van de publieke sector dit soort investeringen aantrekkelijker worden.

Voor meer Informatie

Voor informatie over plattelandsontwikkeling:

http://ec.europa.eu/agriculture/rural-development-2014-2020/index_nl.htm

Voor een handleiding over financieringsinstrumenten in ESI-fondsen programma's voor managementautoriteiten:

http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/thefunds/fin_inst/pdf/fi_esif_2014_2020.pdf

Voor informatie over de methodologie voor de ex-ante evaluatie voor financieringsinstrumenten:

http://ec.europa.eu/regional_policy/en/funding/financial-instruments/

Voor de 'fi-compass' website, het platform voor adviesdiensten m.b.t. financieringsinstrumenten in het kader van ESI-fondsen:

<http://www.fi-compass.eu/>

Voor meer informatie over de verordeningen voor het Europees Landbouwfonds voor Plattelandsontwikkelingen en andere Europese Structuur- en Investeringsfondsen inclusief de uitvoerings- en gedelegeerde handelingen:

<http://enrd.ec.europa.eu/en/policy-in-action/cap-towards-2020/rdp-programming-2014-2020/policy-overview>

Voor informatie betreffende de staatssteun regels voor landbouw en bosbouw en plattelandsgebieden:

http://ec.europa.eu/agriculture/stateaid/index_en.htm

www.fi-compass.eu
contact@fi-compass.eu
© EIB (2015)

European Commission
Directorate-General
Regional and Urban Policy
Unit B.3 “Financial Instruments and IFIs’ Relations”
B-1049 Brussels

European Investment Bank
Advisory Services
fi-compass
98-100, boulevard Konrad Adenauer
L-2950 Luxembourg